

ІНАУ 20 РОКІВ
ЄДНАЄ КРАЩИХ!

З В І Т **про діяльність** **ІНТЕРНЕТ АСОЦІАЦІЇ УКРАЇНИ** **у 2019-2021 роках**

Звітний період:

квітень 2019 р. – серпень 2021 р.

Керівні засади: Статут ІНАУ

Рішення 26 З'їзду ІНАУ

Рішення Правління ІНАУ

З М І С Т

ВСТУП	2
ЗАХИСТ ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ЧЛЕНІВ ІНАУ	3-6
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ДО ІНФРАСТРУКТУРИ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ	6
РОЗВИТОК ДОЧІРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА СТРУКТУР ІНАУ	6-8
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БАЛАНСУ МІЖ СВОБОДОЮ ТА БЕЗПЕКОЮ В ІНТЕРНЕТ	8-10
РОЗВИТОК РИНКУ ІНТЕРНЕТ-РЕКЛАМИ	10-12
ПІДТРИМКА ЗАКОНОДАВЧИХ ІНІЦІАТИВ	13-15
СПІВПРАЦЯ З УЧАСНИКАМИ ІКТ-РИНКУ	15-16

ВСТУП

Звітний період 2019-2021 років характеризувався змінами в політичному житті країни, яка для галузі інформаційно-комунікаційних технологій відбилась передусім декларованою програмою діджиталізації всіх сфер суспільного життя і прискоренням законотворчого процесу в сфері електронних комунікацій. Крім того, тривалий карантин і перехід значної кількості громадян на віддалений режим роботи надали специфіки роботі телекомунікаційних підприємств, яка принесла як нові складності, так і нові можливості. Викликана пандемією та іншими економічними проблемами криза дає бізнесу шанс знайти нові інструменти підвищення своєї ефективності.

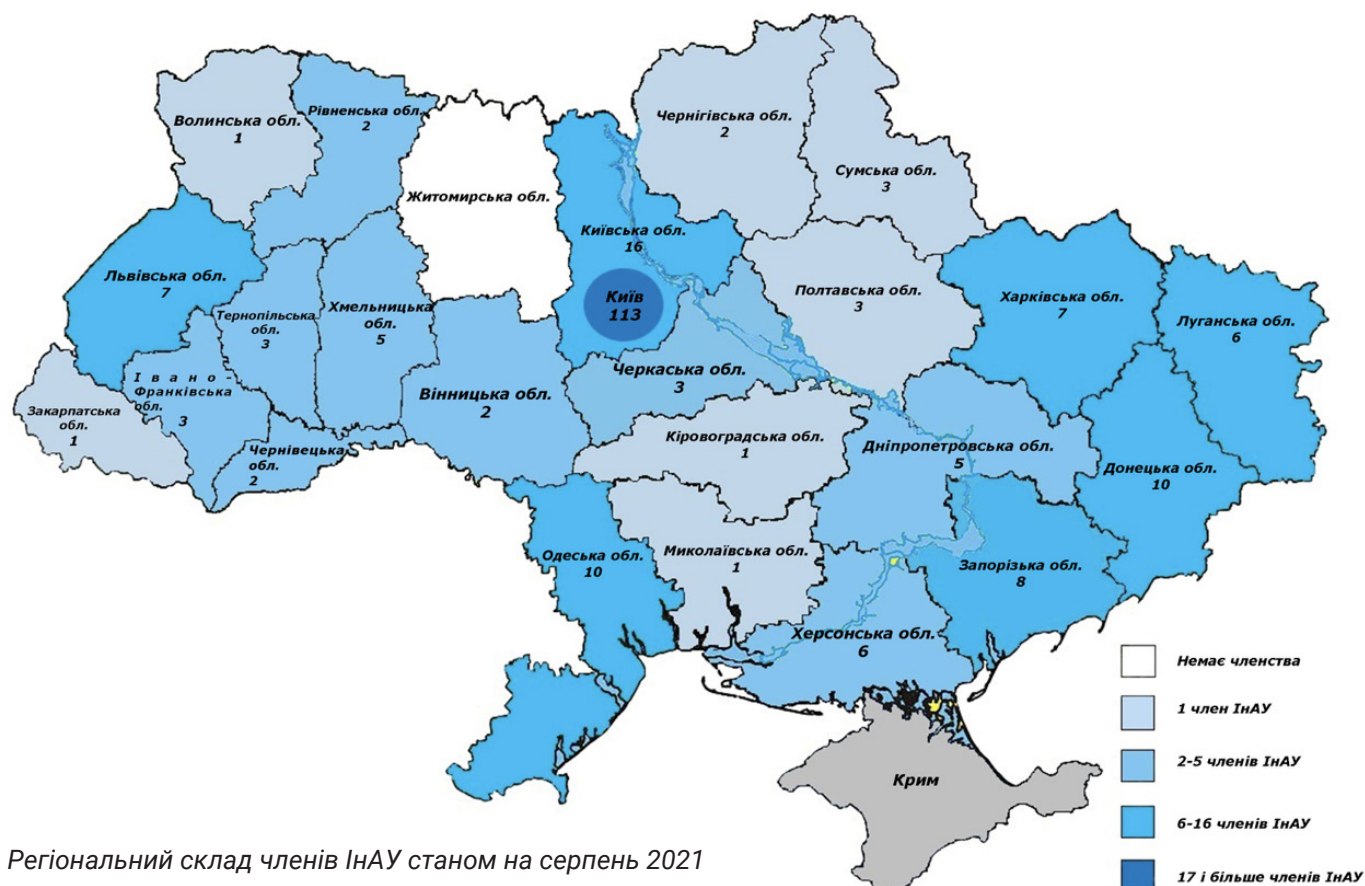
В цих умовах Інтернет Асоціація України виконує функцію майданчика для вироблення скоординованої позиції учасників ринку всіх регіонів України у питаннях розвитку Інтернету як основи інформаційного суспільства в Україні. Діяльність ІНАУ у 2019-2021 рр. була

спрямована на розвиток ІКТ-ринку України, інфраструктури телекомунікацій, створення прозорих і рівних умов роботи для всіх учасників, захист прав та інтересів членів Асоціації, вдосконалення галузевого законодавства, ефективну співпрацю з державними установами та з об'єднаннями підприємств галузі ІКТ та бізнесу.

ІНАУ у своїй роботі фокусується на питаннях, які цікавлять передусім середні і малі підприємства: протидія монополізму і необґрунтованим преференціям для окремих учасників ринку, зменшення регуляторного тиску і втручання держави в бізнес, усунення перешкод виходу на ринок, лібералізація в сфері ліцензування, звітності і показників якості, тощо. Захист інтересів таких суб'єктів господарювання при вдосконаленні галузевого законодавства, співпраці з державними установами та з об'єднаннями підприємств галузі ІКТ та бізнесу став головним пріоритетом Асоціації.

Виконуючи рішення 26 З'їзду ІНАУ та відповідаючи на економічні та політичні виклики, Правління ІНАУ у звітний період сконцентрувалося на таких головних напрямках діяльності:

- захист законних інтересів членів ІНАУ;
- забезпечення доступу до інфраструктури телекомунікацій;
- розвиток ДП «УкрМОТ» та структур ІНАУ;
- співпраця з учасниками ринку та профільними асоціаціями.
- забезпечення балансу між свободою та безпекою в Інтернеті;
- розвиток ринку інтернет-реклами;
- підтримка законодавчих ініціатив в сфері інтересів ІНАУ;

Регіональний склад членів ІНАУ станом на серпень 2021

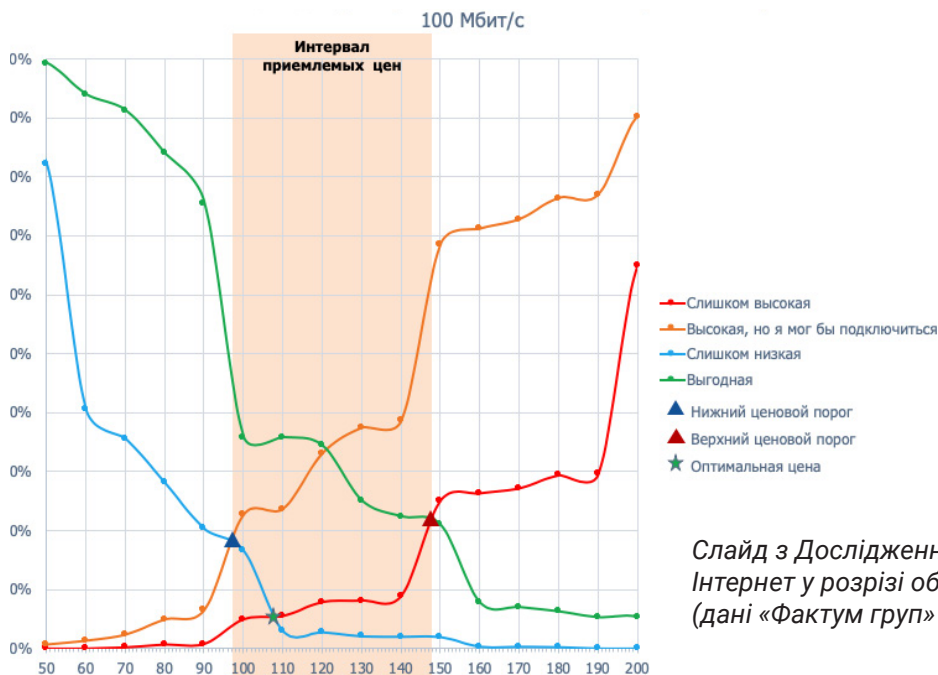
ЗАХИСТ ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ЧЛЕНІВ

Головним пріоритетом в діяльності Асоціації залишається захист інтересів своїх членів. Значні зусилля у цій сфері зосередились на сприянні вдосконаленню нормативно-правового середовища для діяльності підприємств галузі, протидії монополізму і порушенням умов економічної конкуренції.

Впродовж 2019-2021 років до ряду державних органів та органів місцевого самоврядування було направлено цілий ряд звернень, що стосувались усунення зловживань монопольним становищем з боку ряду комунальних підприємств і ОСББ при доступі до будинкових розподільчих мереж (БРМ) та при доступі до інших елементів інфраструктури телекомунікацій, нав'язування непотрібних послуг щодо переобладнання телекомунікаційних мереж, запобігання випадкам недобросовісної конкуренції.

Значну роботу з протидії монополізму і порушенням умов економічної конкуренції виконав Комітет ІНАУ з питань захисту економічної конкуренції, який здійснював діяльність щодо впровадження правил професійної етики в сфері надання послуг доступу до Інтернету та телебачення та припинення ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції при наданні споживачам безлімітного доступу до Інтернету за спеціальними тарифами.

Комітет наприкінці 2019 року забезпечив черговий етап проведення досліджень щодо ринкових цін на фіксований Інтернет і платне ТБ в розрізі обласних центрів України. Отримано Аналітичний звіт «Дослідження еластичності ціни на фіксований Інтернет та платне телебачення» та підготовлені презентації з метою доведення даних цього звіту до відома членів ІНАУ.

Слайд з Дослідження еластичності ціни на фіксований Інтернет у розрізі обласних центрів (дані «Фактум груп» на замовлення ІнаУ)

Комітет опрацював ряд рекомендацій членам ІнаУ – провайдерам програмної послуги щодо нових умов розповсюдження спортивних телеканалів. За підсумками розгляду у Комітеті АМКУ взяв у провадження заяву ІнаУ щодо можливих порушень законодавства при передачі прав на ретрансляцію телеканалів обмеженому колу суб'єктів господарювання. Також були направлені звернення до АМКУ щодо порушень законних прав членів ІнаУ в сфері економічної конкуренції. У відповідь на ці звернення АМКУ здійснив ряд заходів. Зокрема, за результатами розгляду заяви ІнаУ щодо ймовірних ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції в діях органів місцевого самоврядування та комунальних підприємств ряд територіальних відділень АМКУ здійснив дослідження і направив рекомендації органам місцевого самоврядування.

Комітетом опрацьовані пропозиції до Закону про **електронні комунікації в частині пропозиції до положень у сфері захисту економічної конкуренції**.

З метою захисту членів ІнаУ та інших учасників ринку від незаконних дій держави і третіх осіб було направлено десятки листів

щодо порушень законодавства з боку державних органів та органів самоврядування.

Представники Правління ІнаУ взяли участь у ряді заходів з протидії пошкодженням і викраденням телеком-обладнання і кабелів. За допомогою членів ІнаУ **зібрана інформація та виконано регіональний зріз ситуації щодо пошкоджень та викрадень кабелю та телеком-обладнання**. За підсумками аналізу направлені листи до Національної поліції, обладміністрацій з пропозиціями щодо поліпшення ситуації у цьому найбільш складному з огляду викрадень регіоні.

Опрацьовані рекомендації щодо впровадження пілотного проекту з забезпечення захисту телекомунікаційних люків з використанням датчиків на технології LoRaWAN та інших технологіях IoT.

Подані пропозиції законодавчих змін, направлені листи народним депутатам з проханням підтримати посилення кримінальної і адміністративної відповідальності за пошкодження і викрадення кабелів і обладнання телеком-мереж. Зусиллями ІнаУ та інших зацікавлених сторін у травні 2020р. **Парламент прийняв в цілому Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо**

посилення захисту телекомунікаційних мереж» (законопроект 2654 авторства О. Федієнка та інш.), який посилює кримінальну та адміністративну відповідальність осіб за пошкодження, руйнування складових телекомунікаційної мережі.

Згідно Закону «Про ефективне управління майновими правами ...» і ряду урядових постанов в Україні з квітня 2020 впроваджено договірний порядок надання дозволу на кабельну ретрансляцію і відповідні нові платежі роялті на користь організацій колективного управління. **Задля створення провайдером програмної послуги сприятливих переговорних позицій з ОКУ щодо тарифів роялті за ініціативою Комітету ІНАУ з питань телебачення, медіаконтенту і інтелектуальної власності ІНАУ разом з АППК і Телекомплатою замовили у ДП «Держзовнішінформ» Рекомендації щодо розміру відрахувань,** що сплачуються користувачами під час кабельної ретрансляції за використання об'єктів авторського права. Рекомендації передбачають поступовість зростання плати, обґрунтування фіксованої суми винагороди для сплати ОКУ і враховують особливості діяльності провайдерів.

ІНАУ сприяє супроводженню судової справи щодо визнання протиправним та скасування рішення Мінекономіки від 10.09.2019 про акредитацію організації колективного управління правами ГС «КАМП». Опрацьовані і направлені членам ІНАУ рекомендації щодо укладання Договору про надання дозволу на кабельну ретрансляцію. Направлені пропозиції до Мінекономіки щодо необхідних змін у цій сфері.

Проведено ряд заходів щодо протидії можливим узгодженим діям медіа груп проти законних інтересів провайдерів програмної послуги, включно з проведенням прес-заходів, направлення листів до ряду державних органів та суб'єктів господарювання. Окрема увага в цьому процесі приділена захисту

інформаційної безпеки держави в регіонах, прилеглих до тимчасово окупованих територій, і в прикордонних областях.

Із впровадженням в Україні карантинних заходів, ІНАУ розпочала кампанію **щодо відтермінування впровадження ряду норм, які в період пандемії створюють додатковий необґрунтований тиск на суб'єктів господарювання.** Зокрема, були направлені пропозиції щодо пом'якшення норм у сфері здійснення моніторингу телерадіопрограм, проведення перевірок телерадіоорганізацій та провайдерів програмної послуги, оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення, впровадження мораторію на застосування фіскальними органами штрафів до суб'єктів малого та мікро- підприємництва за порушення, допущені при впровадженні програмних РРО, щодо зменшення розмірів ліцензійного збору на період дії карантинних та обмежувальних заходів.

Зусилля ІНАУ щодо протидії випадкам безпідставного вилучення серверів у багатокористувацьких платформах приносять плоди. Кількість таких випадків зменшується, але практика вилучення серверного обладнання операторів телекомунікацій силовими структурами з порушенням законодавства України викорінена не повністю. Реагуючи на такі випадки, **ІНАУ у 2019 та 2020 році здійснювала заходи щодо захисту постраждалих конкретних підприємств від незаконних вилучень підприємств.** Разом з тим продовжується робота з унеможливлення вилучень обладнання багатокористувацьких платформ на законодавчому рівні, зокрема щодо внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та Кримінального кодексу України щодо вдосконалення порядку застосування окремих заходів забезпечення кримінального провадження.

ІНАУ активно долучилась до вирішення колізії, яка виникла наприкінці 2019 року після відповідного роз'яснення ДПС, яке фактично

забороняло ФОПам-платникам податків 1-3 групи надавати послуги провайдера доступу до мережі Інтернет. **Після ряду запитів ІнАУ, нарад, залучення експертів, проблему надання ФОПами послуг ІСП значною мірою вдалось вирішити**, роз'яснення Інформаційно-довідкового департаменту ДПС відкликані.

ІнАУ послідовно виступає **проти чергових спроб нав'язати операторам закупівлю обладнання для правоохоронців**. Асоціація виступила проти проектів законів щодо придбання обладнання для зняття інформації з каналів зв'язку за рахунок операторів. Йдеться про законопроект № 3080 від 18.02.2020 «Про Службу безпеки України» та законопроект «Про Бюро економічної безпеки» № 3087 від 19.02.2020, а також проти спроб Держспецзв'язку покласти витрати на забезпечення критичної інфраструктури на малі та мікропідприємства без компенсацій з боку держави.

Захищаючи інтереси членів Асоціації і інших учасників ринку, ІнАУ отримала ряд практичних результатів у сфері протидії регуляторному тиску та незаконних дій та бездіяльності держави. **Зокрема, значною мірою враховані пропозиції ІнАУ щодо змін до форм звітності, щодо змін до реєстру операторів, провайдерів телекомунікацій, щодо безпід-**

ставного розширення повноважень НКРЗІ в сфері нагляду, а також в сфері державного нагляду за додержанням законодавства про працю, включно зі змінами до постанови КМУ щодо штрафів за порушення законодавства про працю та зайнятість населення.

Досягнуто також суттєвих результатів в рамках підтримки ліцензіатів радіочастот і дерегуляції у сфері використання РЕЗ, спрощення дозвільної системи щодо РЧР. Після того, як УДЦР і ГШ ЗСУ підтримали пропозицію ІнАУ щодо спрощення процедури погодження частотних присвоєнь і прискорення видачі висновків щодо електромагнітної сумісності у смузі радіочастот 2,3-2,4 ГГц, ліцензії в цьому діапазоні для побудови бездротових Wi-Fi мереж видаються за спрощеною процедурою.

Інформаційна та правова підтримка членів ІнАУ впродовж звітного періоду полягала у проведенні моніторингу законодавства в сфері ІКТ та щотижневого надання узагальненої інформації членам ІнАУ, реагуванні на випадки порушення прав учасників ІКТ-ринку, інформуванні про ключові заходи ІКТ-ринку. Проведено ряд опитувань членів ІнАУ з різних актуальних питань, інформування членів ІнАУ про детальні результати роботи Правління.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ДО ІНФРАСТРУКТУРИ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ

У 2019 році за безпосередньої участі ІнАУ було завершено впровадження підзаконних актів до Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж», а саме Правил доступу до відповідних елементів інфраструктури телекомунікацій і Методик визначення плати відповідно до цього Закону. Були враховані

основні зауваження ІнАУ, які Асоціація надавала у ряді листів і на нарадах з підготовки цих документів.

Ці дії, а також активна позиція ІнАУ у впровадженні Правил і Методик відповідно до Закону Про доступ дозволили у більшості регіонів України в основному **стабілізувати ціни на використання елементів інфраструктури**

та встановити цивілізовані взаємовигідні партнерські відносини провайдерів телекомунікацій з власниками інфраструктури на основі Закону «Про доступ...».

Разом з тим, ІНАУ продовжує активну протидію порушенням вимог Закону Про доступ з боку окремих органів місцевого самоврядування, комунальних підприємств та підприємств транспорту та енергопостачання і постійно реагує на відповідні звернення членів ІНАУ про порушення в конкретних регіонах. **Комітетом ІНАУ з питань доступу до інфраструктури телекомунікацій** проводиться активна робота з підтримки впровадження законодавчих змін у напрямку збільшення прозорості у питаннях підписання договорів між операторами, провайдерами телекомунікацій і власниками інфраструктури на основі Закону «Про доступ...».

Вирішуючи проблеми доступу до інфраструктури, які виникали у членів ІНАУ, Комітет ІНАУ з питань доступу до інфраструктури телекомунікацій провів ряд засідань, зустрічей і консультацій з представниками власників інфраструктури, зокрема ПАТ «Укртелеком», Спільки власників житла України, Асоціації міст України, Асоціації управителів житла, Асоціації ОСББ. ІНАУ разом з Київською філією Спільки власників житла України направила спільного листа до КМДА з закликом виконання Закону «Про доступ...», а представник цієї Асоціації взяв участь у прес-конференції ІНАУ, присвяченій проблемам доступу до інфраструктури і підтримав позиції ІНАУ. З ПАТ «Укртелеком» обговорені шляхи вирішення проблем в «перенасичених» колодязях ККЕ, вдосконалення механізмів здійснення технічного нагляду та внесення змін до проектної документації, тощо.

ІНАУ опрацювала **рекомендації для членів ІНАУ щодо переукладання договорів на доступ до інфраструктури**, де міститься покрокова інструкція щодо дій з приведення договору з київськими КП до вимог Закону,

зокрема щодо підготовки листа-пропозиції власнику (володільцю) інфраструктури, а також щодо змісту проекту додаткової угоди.

Завдяки наполегливим зусиллям ІНАУ ситуацію зрушено у м.Києві. Київська міська рада прийняла рішення від 12.02.2020 р. № 236/8406 «Про встановлення плати за доступ...» з урахуванням основних зауважень ІНАУ. Вдалось добитись позитивних зрушень на рівні органів місцевого самоврядування і в інших регіонах, зокрема в Луцьку. ІНАУ добила від профільного департаменту КМДА запевнення щодо неухильного дотримання Закону «Про доступ...», відповідних Правил та Методик визначення плати за доступ до елементів інфраструктури. Продовжується робота в цьому напрямі з комунальними підприємствами м.Києва.

ІНАУ активно відстоює інтереси операторів, провайдерів телекомунікацій, а разом з ними і інтереси споживачів на вільний вибір оператора, роз'яснюючи на всіх рівнях хибність і незаконність ігнорування положень Закону «Про доступ...» з боку посередників сфери ЖКГ. Впродовж звітного періоду направлено цілий ряд звернень до парламенту щодо необхідних законодавчих змін задля усунення нечітких формулювань у Законі «Про доступ...», підготовлені рекомендації щодо роз'яснення Асоціації об'єднань співвласників багатоквартирних будинків «Розвиток самоврядування» про порядок взаємовідносин ОСББ з компаніями-провайдерами з питань укладення договорів на розміщення кабельних мереж на території будинку, проведені тематичні прес-конференції: «Хто гальмує український Інтернет?» 20.09.2029, «Щодо загроз для споживачів і постачальників інтернет-послуг» 07.11.2019.

Задля вирішення проблемної ситуації з ОСББ, які в ряді випадків створюють перешкоди і доступі до інфраструктури, ігноруючи вимоги Закону «Про доступ...», **ІНАУ докладає значних зусиль щодо підтримки**

законопроекту №4118 від 18.09.2020, який вибудовує господарські відносини між володільцями інфраструктури і провайдерами на основі чітких умов договорів та прозоро сформованих розмірів плати за доступ до такої інфраструктури.

Задля розвитку інфраструктури телекомунікацій в регіонах ІнаУ сприяє програмам державно-приватного партнерства щодо розвитку інтернету в школах та бібліотеках. Зокрема, в 2019 році ІнаУ брала участь у реалізації державної програми «Інтернет у кожену школу». А в травні 2020 року разом з Міністерством цифрової трансформації України, Комітетом ВРУ з питань цифрової трансформації та Всеукраїнською громадською організацією Українська бібліотечна асоціація»

ІнаУ підписала 4-сторонній меморандум про вдосконалення цифрової освіти всіх верств населення, зокрема на базі мережі бібліотек, що створить додаткові умови для поширення інтернет-покриття у віддалених регіонах України.

Проведена значна робота щодо збору інформації в рамках розробки Національного плану розвитку широкосмугового доступу до Інтернету, який передбачає державне співфінансування підключення закладів соціальної інфраструктури (шкіл, бібліотек, медичних закладів) до Інтернету з використанням оптично-волоконних технологій, па також щодо участі членів ІнаУ у тендерних закупівлях на конкурсних умовах.

РОЗВИТОК ДОЧІРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА СТРУКТУР ІнаУ

Впродовж звітнього періоду розвивалась діяльність Комітетів ІнаУ. В 2019-2020 рр. на базі 2-х окремих комітетів створено єдиний Комітет ІнаУ з питань телебачення, медіа-контенту та інтелектуальної власності, що дозволило раціональніше використовувати експертні ресурси. Розширено склад ряду комітетів, внесені зміни до деяких

положень про комітети, які, зокрема, дозволили проводити засідання дистанційно, що важливо в період карантину. Комітетом ІнаУ з питань інтернет-реклами на цільові внески своїх членів за рішенням Правління ІнаУ було залучено продакт-менеджера, який забезпечує розвиток поточних проєктів Комітету.

Кількість засідань Комітетів ІнаУ впродовж звітнього періоду

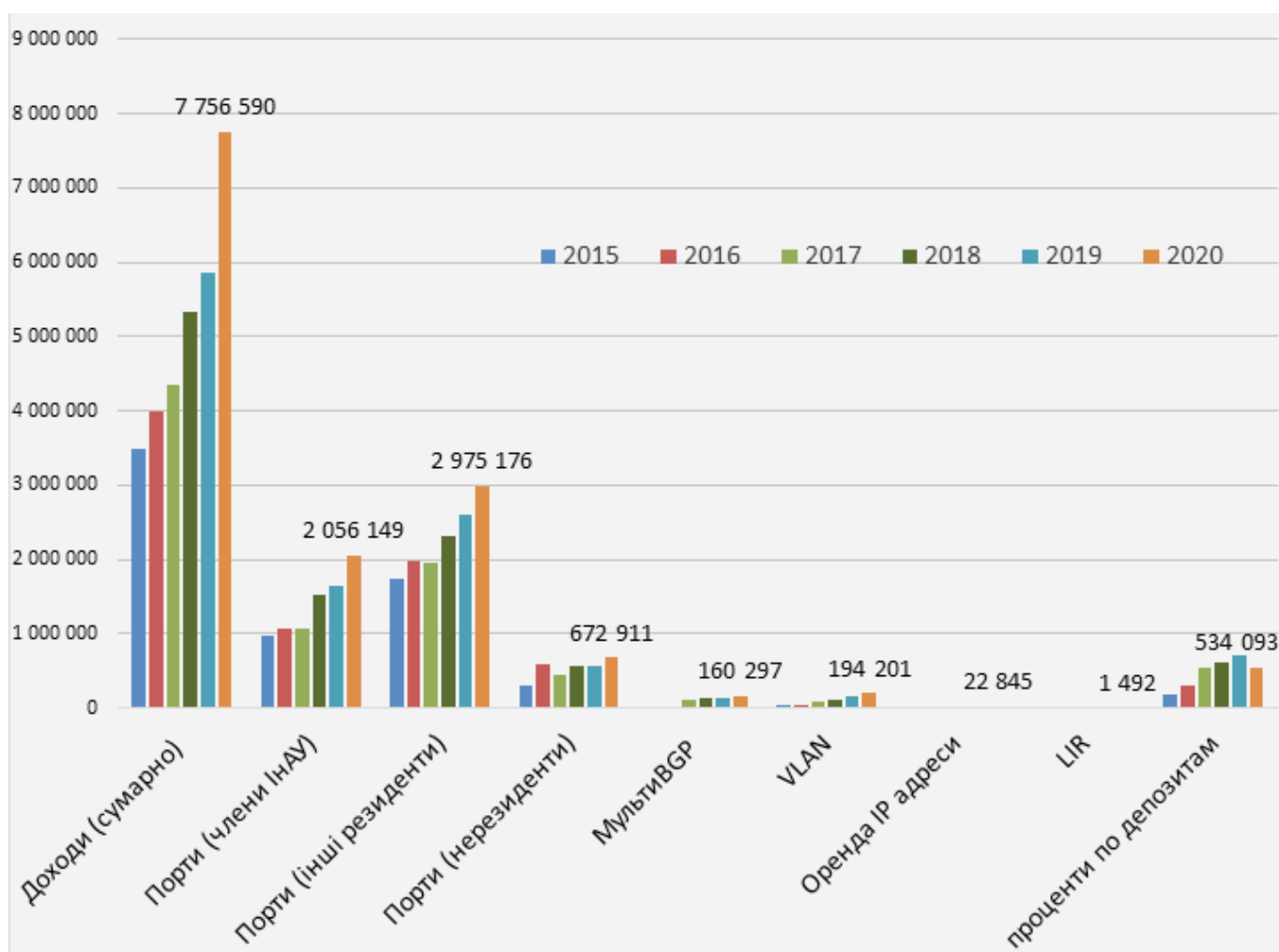
Впродовж року комітетами ІНАУ прийнято ряд результативних рішень, які надали суттєву підтримку діяльності Правління ІНАУ у різних напрямках.

За звітний період в рамках реалізації стратегії розвитку мережі UA-IX здійснено подальший розвиток **Дочірнього підприємства «Українська мережа обміну трафіком»**. Акцент в діяльності підприємства протягом 2019-2021 років зроблено на вдосконален-

ні технологічної бази, підвищенні надійності функціонування мережі UA-IX, збільшенні обсягів трафіку, впровадженню нових послуг.

Було закуплено і введено до ладу нове обладнання, яке дало можливість **запровадити нову послугу – підключення оптичним портом зі швидкістю на інтерфейсі 100 Гбіт/с**.

У 2021 році проведена робота по повному переходу мережі UA-IX на обладнання нового покоління.

Доходи UA-IX: порівняння 2015-2020 рр.

Зростають не лише якісні, але й кількісні показники UA-IX. Число учасників Мережі станом на серпень 2021 року перевищило 210. Кількість портів підключення досягла рекордної позначки 291, причому особливо активно нарощувалась кількість портів 40 та 100 Гбіт/с.

Обсяг трафіку в піковому навантаженні перевищив 850 Гбіт/с. Продовжується стрімке

збільшення користувачів **послуги VLAN**: їх кількість досягла 211.

У 2020 році **сумарний дохід ДП «УкрМОТ» склав 7 756 590 грн, що на понад 32% перевищує аналогічний показник 2019 року, який у свою чергу перевищив показник 2018 року на 12%.**

Відповідно до рішення 22 З'їзду ІНАУ, у

березні 2020 року та у лютому 2021 року **проведені аудити фінансової звітності, а також управлінського звіту про доходи і витрати та капітальні інвестиції ДП «УкрМОТ».**

Аудит за рішенням Правління ІнАУ виконала аудиторська компанія ТОВ «Київаудит». Висновки аудиту – позитивні, вони доведені до членів ІнАУ.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БАЛАНСУ МІЖ СВОБОДОЮ ТА БЕЗПЕКОЮ В ІНТЕРНЕТІ

Зростання рівня цифровізації українського суспільства, масовий перехід на дистанційний режим роботи, триваюча гібридна агресія РФ, збільшення рівня кібернетичних атак та загроз по всьому світу підвищили актуальність дискусії щодо посилення заходів інформаційної безпеки та балансу між свободою слова і безпекою в Інтернеті. Впродовж звітного періоду ІнАУ приділяла значну увагу питанням такого балансу. Драйвером цього процесу виступив **Комітет ІнАУ з питань захисту прав людини і свободи слова.**

Проведено **ряд тематичних прес-конференцій з питань інформаційної безпеки:** Щодо загроз для споживачів і постачальників інтернет-послуг 07.11.2019, до Дня безпечного Інтернету 07.02.2020 та 20.04.2021 на тему Телебачення в системі інформаційної безпеки України, які були націлені на формування у споживачів і представників державних інституцій культури інформаційної безпеки.

Була **розроблена і затверджена офіційна Позиція Інтернет Асоціації України щодо електронного голосування,** яка визнає впровадження електронного голосування в Україні передчасним та таким, що критично спотворить волевиявлення громадян та процес його підрахунку у зв'язку з тим, що системи електронного голосування, що існують або навіть проектується, не спроможні забезпечити перевірність та таємність голосування одночасно. Широке висвітлення позиції ІнАУ у цьому питанні сприяло припиненню намагань впровадження в Україні цього небезпечного механізму.

Надані **роз'яснення для членів ІнАУ щодо виконання ухвали слідчого судді у кримінальному провадженні,** якою передбачено накласти арешт на майнові права інтелектуальної власності, які виникають у користувачів мережі інтернет при використанні певних веб-ресурсів шляхом зобов'язання інтернет-провайдерів закрити до них доступ.

Значна робота проведена Асоціацією щодо протидії **впровадженню на законодавчому рівні блокування інтернет-контенту на доступі через технічну неможливість забезпечити коректне і ефективне обмеження таким шляхом.** Такі звернення були направлені щодо ряду законопроектів, де передбачається впровадження такого виду блокування, а саме законопроектів «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» (реєстр. № 2285-д від 18.12.2019), «Про Службу безпеки України» (реєстр. № 3080 від 18.02.2020 та №3196-д від 26.10.2020), «Про медіа» (реєстр. №2693 від 27.12.2019), «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення національної інформаційної безпеки та права на доступ до достовірної інформації» (т. зв. Законопроект про дезінформацію) та інших.

Ці законопроекти не лише запроваджують технічно некоректні механізми обмеження доступу до інтернет-ресурсів, але й суперечать ряду статей Конституції України, необґрунтовано розширюють повноваження силовиків, посилюють адміністративний і фінансовий тиск на суб'єктів господарюван-

ня, покладають тягар закупівлі непотрібного обладнання на операторів, провайдерів телекомунікацій.

Проведено ряд прес-заходів, присвячених цій тематиці: **03.11.2020** ІНАУ провела прес-конференцію щодо вето Президента на Закон Про електронні комунікації, яке передбачало позасудове зняття інформації з каналів зв'язку і отримання персональних даних про користувачів, посилення адміністративного тиску на операторів, 10.02.2021 провела прес-конференцію про підміну понять і небезпеки, які несе законопроект №3196-д про Службу безпеки України, 02.06.2021 – прес-конференція по судовій практиці блокування інтернет-ресурсів, на якій озвучені плани оскарження рішень про блокування в касаційній інстанції і ЄСПЛ.

Представники ІНАУ разом з партнерами в рамках проекту “Індекс регулювання онлайн-простору” провели громадське оціню-

вання законопроектів Про медіа, Про СБУ, Про захист персональних даних з метою недопущення прийняття неприйнятних законодавчих норм.

В ході ряду заходів, які провела ІНАУ з партнерами з розгляду питань **захисту свободи слова в Інтернеті**, було підтверджено, що принципи свободи вираження поглядів мають залишатися сталими, навіть у надзвичайних умовах, і має зберігатись універсальність і відкритість Інтернету, включно з випадками боротьби з пропагандою.

Значну увагу питанням забезпечення балансу між свободою та безпекою в Інтернеті ІНАУ приділяла в ході заходів, організованих Асоціацією самостійно та з партнерами. Зокрема, в рішеннях дискусійних майданчиків **«Нові виклики інформаційної безпеки України, кібербезпека як складова захисту», «Механізми протидії дезінформації в цифровому середовищі» та «Дитина онлайн: забезпечення і захист прав» 10-го Українського форуму з управління Інтернетом IGF-UA, «Виклики інформаційної безпеки» 11-го IGF-UA, «Виклики та впливи на розвиток вільного Інтернету» Міжнародної конференції «Дні електронних комунікацій-2021»** пріоритетами стратегічного розвитку України визначені захист прав, свобод і безпеки громадян в інформаційній сфері, відмова від ідей тотального інформаційного контролю та запропоновані необхідні зміни у сфері кіберзахисту.

В грудні 2019 – травні 2020 року ІНАУ спільно з Міністерством освіти і науки провела ювілейний **10-й Конкурс на кращий веб-сайт закладу освіти**, умови якого були опрацьовані **Комітетом ІНАУ з питань ІКТ в освіті**. Мета конкурсу – сприяння впровадженню та поширенню сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в освітній процес, забезпеченню прозорості та інформаційної відкритості закладів освіти, створенню умов для формування позитивного якісного

Кількість заявок по номінаціях 10-го Конкурсу на кращий веб-сайт закладу освіти

контенту для дітей та дорослих. Було подано близько 1000 заявок на участь від шкіл, дошкільних, позашкільних закладів та ПТУ. Призи від ІнаУ і партнерів отримали кілька десятків переможців Конкурсу.

Кожний сайт оцінювався за показниками, згрупованими у такі категорії: контент,

зручність, динаміка, дизайн та технічні показники. ІнаУ і ДП «УкрМОТ» виступили не лише організаторами Конкурсу, але і спонсорами призів, які направлені переможцям за підсумками урочистій он-лайн церемонії.

РОЗВИТОК РИНКУ ІНТЕРНЕТ-РЕКЛАМИ

Виходячи із Статутного предмету діяльності ІнаУ, який передбачає розробку правил рейтингових оцінок, змісту та популярності українських ресурсів в мережі

Інтернет, Комітет ІнаУ з питань інтернет-реклами здійснює цілий ряд проектів в сфері інтерактивної реклами.

Впродовж звітнього періоду Комітет ІнаУ з питань інтернет-реклами виконував такі проекти:

- дослідження обсягів ринку медійної інтернет-реклами України;
- дослідження обсягів пошукової реклами в Україні;
- проект MarTech. Made in Ukraine, алея martech-проектів в рамках конференції Future Lab;
- рейтинг агентств контекстної реклами України спільно з Ringostat;
- ряд освітніх сесій для онлайн-медіа спільно з MGID;
- зустрічі MarTech Discussion Club разом з Xenoss;
- дослідження, проведеного серед українських рекламних агентств у рамках проекту “Бенчмарки рекламних форматів”;
- глосарій сфери інтернет-реклами;
- рейтинг онлайн-ЗМІ спільно з SimilarWeb.

Ряд проектів, які виконувались до січня 2020 року і базувались на офф-лайн-опитуваннях, наразі тимчасово припинено:

- дослідження соціально-демографічного профілю українських відвідувачів інтернет-ресурсів ;
- рейтинг новинних ресурсів суспільно-політичної тематики;
- рейтинг відвідуваності веб-сайтів українськими користувачами;
- показники проникнення українського інтернету та динаміка зміни соціально-демографічних показників українських інтернет-користувачі.

Дані всіх досліджень доступні у відкритому доступі на веб-сайті ІнаУ. Дослідженнями Комітету встановлено, що за підсумками 2020 р. загальний обсяг ринку інтернет-реклами в Україні склав 13,5 млрд грн, що на понад 7% більше аналогічного показника 2019 року, який, в свою чергу, на 35% більше аналогічного показника 2018 року. Частка пошукової та медійної реклами склали 51% та 49% відповідно.

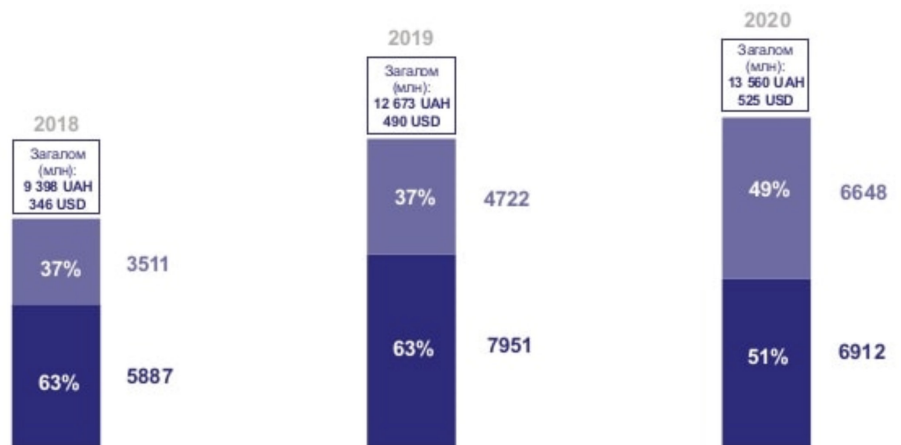
загальний підсумок

обсяг інтернет-реклами в Україні

Загальний обсяг ринку інтернет-реклами в Україні у 2020 році виріс відносно 2019 року й складає 13.5 млрд грн.

Частки медійної та пошукової інтернет-реклами за підсумками 2020 року склали 49% і 51%, зазнавши значних коливань відносно 2019 року з показниками 47% і 63%.

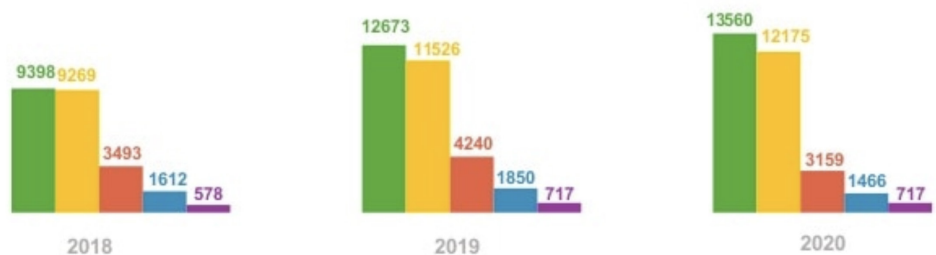
■ медійна реклама (вкл. відео)
■ платний пошук

Також на основі отриманих у дослідженні даних можна не тільки визначити обсяг ринку інтернет-реклами та динаміку її зростання, але й порівняти результати з іншими видами реклами.

■ Інтернет
■ ТБ
■ ООП
■ Преса
■ Радіо

Оцінка інтернет-реклами за даними ІНАУ, оцінка інших медіа за даними ВРК

Основні сегменти українського ринку інтернет-реклами у 2020 році (дані Комітету ІНАУ з питань інтернет-реклами)

Комітет ІНАУ з питань інтернет-реклами впродовж звітного періоду працював над подальшим вдосконаленням методик своїх досліджень і провів кілька десятків засідань. У пріоритетах комітету – цільові проекти з окремими сегментами ринку: агенціями, MarTech і видавцями, розширення комунікації з ключовими учасниками ринку.

ПІДТРИМКА ЗАКОНОДАВЧИХ ІНІЦІАТИВ

Виборний цикл всіх органів влади в Україні, який припав на звітний період, і наступна активізація законотворчого процесу викликали необхідність активного долучення ІНАУ до процесу аналізу законодавчих ініціатив і формування відповідних зауважень і пропозицій в інтересах членів ІНАУ.

На початку цього процесу були сформовані і затверджені Правлінням **принципи реформування законодавства в сфері електронних комунікацій з 17 пунктів**, які передбачають регулювання лише обмеженого (радіочастотного або номерного) ресурсу,

розділення телефонної і інтернет-регуляції, обмеження інтернет-регуляції, єдиний список сертифікації обладнання, збалансований підхід до впровадження універсальної послуги.

ІНАУ направила звернення щодо **першочергових кроків законодавчого забезпечення галузі ІКТ** лідерам політичних сил, які потраплять до Верховної Ради України 9-го скликання. Ці першочергові кроки стосуються десяти напрямів:

- опрацюванню базових законів в сфері електронних комунікацій і РЧР;
- протидії пошкодженням і викраденням

обладнання телекомунікаційних мереж і кабелів;

- недопущенню вилучення електронних інформаційних систем або їх частин під час обшуку
- парламентському контролю за виконанням Закону «Про доступ...»;
- імплементації європейської Конвенції про кіберзлочинність;
- вдосконаленню системи електронного урядування;
- законодавчому врегулюванню сфери аудіовізуальних медіа послуг;
- захисту законних прав суб'єктів господарювання на забезпечення доступу до Інтернету державним інституціям;
- недопущення виведення поза зону парламентського контролю такої важливої сфери економіки України, як інформатизація та зв'язок;
- усуненню завад повноцінному розгортанню в Україні мереж Інтернету речей.

Крім того, ІнаУ закликала парламент не ліквідувати профільний Комітет з питань інформатизації та зв'язку. Деяка частина цих пропозицій ІнаУ врахована законодавцями, а значна частина перебуває на тій чи іншій стадії реалізації.

Представники ІнаУ провели велику роботу з **опрацювання базових законопроектів галузі – про електронні комунікації, про регулятора, про медіа і про РЧР**. Була проведена велика кількість засідань і обговорень, сформовані і надані порівняльні таблиці з пропозиціями конкретних постатейних правок до цих законопроектів. Зокрема, ІнаУ пропонує конкретні правки стосовно контрольної та наглядової функцій регулятора, механізмів розрахунку рентної плати за користування радіочастотним спектром, можливості поширення у загальний доступ відомостей щодо наявності існуючої фізичної інфраструктури операторів на конкретних територіях, спільного розташування і використання елементів інфраструктури та доступу до фізичної інфра-

структури, механізму універсальної послуги, аналізу ринків, визначення географічних меж ринку, регуляторного контролю роздрібних послуг електронних комунікацій, цінового регулювання послуг доступу до Інтернету, розмірів адміністративно-господарських санкцій.

Крім того ІнаУ направила сотні листів на адресу керівників парламенту, комітетів і фракцій, а також безпосередньо депутатам з зауваженнями і пропозиціями до проектів ряду законів, багато з яких було враховано.

Також ІнаУ направила ряд листів з підтримкою низки законопроектів: «Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу до інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики» (№2042 від 03.09.2019 і 4118 від 18.09.2020), «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та Кримінального кодексу України (щодо вдосконалення порядку застосування окремих заходів забезпечення кримінального провадження)» (№2740 від 15.01.2020), щодо тимчасового зупинення дії Закону України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав» (№ 3377 від 22.04.2020), «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо впровадження договірному порядку надання дозволу на кабельну ретрансляцію)» (№ 3455 від 08.05.2020), «Щодо посилення захисту телекомунікаційних мереж» (№ 2654 від 20.12.2019). Останній закон уже прийнято, деякі законопроекти з наведеного списку прийнято в першому читанні.

Значна робота була проведена щодо недопущення порушень законних прав членів ІнаУ у сфері регулювання програмної послуги. Направлено ряд зауважень до Нацради з питань телебачення та радіомовлення, в тому числі щодо Плану розвитку національного телерадіоінформаційного простору.

СПІВПРАЦЯ З УЧАСНИКАМИ ІКТ-РИНКУ

Співробітництво ІНАУ з учасниками ІКТ-ринку – державними органами, органами місцевого самоврядування, політичними партіями, профільними інститутами громадянського суспільства, міжнародними організаціями, представниками ЗМІ проходило у вигляді участі у робочих групах з розробки пропозицій з різних питань регулювання ІКТ-ринку України, участі в обговореннях, запрошення на заходи ІНАУ, участі у роботі, пов'язаній з членством ІНАУ в громадських радах при держорганах, у формі листування, участі у засіданнях парламентських комітетів.

У 2019-2021 рр. **ІНАУ брала участь у ряді заходів, де виступила організатором або партнером.** Серед них:

- Заходи з нагоди Міжнародного дня безпечного Інтернету, лютий 2020;
- Конференція «Дні електронних комунікацій України», червень 2019;
- 10-й Форум IGF-UA в рамках Днів українського Інтернету, вересень 2019;
- Конференція Telecom Ukraine 2019, вересень 2019;
- Українська конференція операторів зв'язку УКОЗ-2019, вересень 2019;
- Конференція TIM-TU Convergence 2020, березень 2020;
- 11-й Форум IGF-UA, жовтень 2020;
- Конференція «Дні електронних комунікацій України», травень 2021;
- Регіональна конференція ENOG 18 / RIPE NCC, червень 2021;
- XI Українська конференція операторів зв'язку УКОЗ-2021, червень 2021.

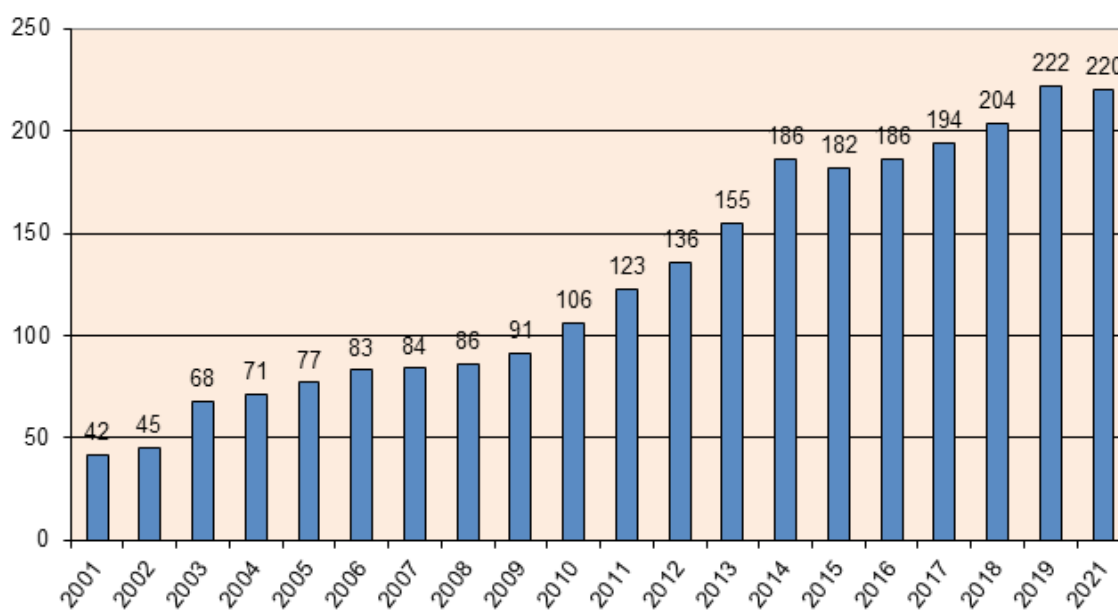
Співпраця з народними депутатами України, представниками Верховної ради, Міністерства цифрової трансформації України, МВС, Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, Міністерства освіти і науки, Державної регуляторної служби, СБУ, НКРЗІ, АМКУ, Адміністрації ДССЗІ, Національної Ради з питань телебачення і радіомовлення, інших органів державної влади, а також з представниками недержавних установ, бізнес асоціацій, громадських організацій, міжнародних структур стала базою виконання статутних завдань ІНАУ.

В ряді цих організацій **ІНАУ представлена і активно обстоює інтереси членів Асоціації в Громадських радах:** при Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (А.Соломаха), при ГУ ДФС у м. Києві, при Національній раді з питань телебачення і радіомовлення (О.Глущенко), при Адміністрації Держспецзв'язку (М.Тульєв).

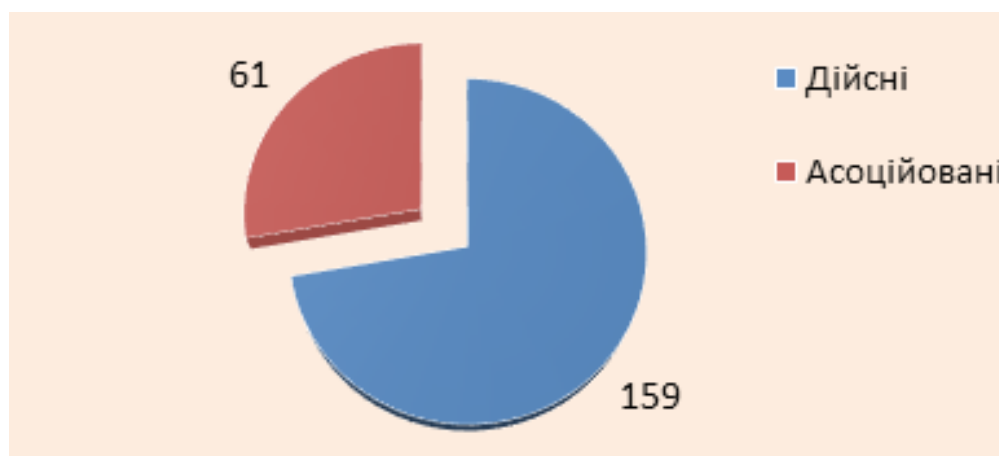
Результатом ефективної діяльності ІНАУ з розвитку ІКТ-ринку, її активної позиції з обстоювання законних інтересів суб'єктів господарювання, популяризації членства в ІНАУ серед учасників ІКТ-ринку, надання їм організаційно-методичної та правової допомоги стало зростання числа членів ІНАУ.

У 2019 році новими членами ІнаУ стали 29 компаній, прийняті 26-м З'їздом ІнаУ. Серед них 25 у якості Дійсних членів ІнаУ: «ЗНЕТ» ТОВ; «АЛЬТАІР+» ТОВ; «ГРАНАТ УКРАЇНА» ТОВ; «ДЖУБЛ СНГ» ТОВ; «ДІЄВО ЕДЖЕНСІ» ТОВ; «ЕЛЕКТРОН-СЕРВІС» ТОВ; «ІНТЕРНЕТ СХІД ГРУП» ТОВ; «ІНТС» ТОВ; «ЛІМАНЕТ» ТОВ; «МАЙТЕЛЕКОМ» ТОВ; «МАЛИНІВСЬКИЙ КАБЕЛЬНИЙ ЗАВОД» ТОВ; «МЕДІАСАППОРТ» ТОВ; «ТРК «НОВІ КОМУНІКАЦІЇ» ТОВ; «ОСОКОРКИ ОНЛАЙН» ТОВ; «ОРІОН СІТІ» ТОВ; «ПРАЙМ-НЕТ» ТОВ; «РЕКЛАМНІ РАДІО СИСТЕМИ» ТОВ; «САННЕТ» ТОВ; «СЕРВІСНЕТ» ТОВ; «СІНОПТИК.ЮА» ТОВ; «Т.Е.С.Т.» ТОВ; «ТМГУ» ТОВ; «УКРТЕЛЕ-СЕРВІС» ТОВ; «УЛЬТРАНЕТ ГРУП» ТОВ; «ФАСТЛАН ТЕХНОЛОДЖІ» ТОВ. Асоційованими членами ІнаУ у 2019 році стали 4 компанії: «КІЧКАС НЕТВОРК» ТОВ; «КОМПАНІЯ «СКАЙЛАЙН ТЕЛЕКОМ» ТОВ; «ОНЛАЙН УКРАЇНА» ТОВ; ФОП Котова А.В.

Станом на 25 травня 2020 р. членами ІнаУ є 220 компаній, серед них 159 дійсних та 61 асоційованих членів, які представляють практично всі регіони України, крім окупованого Криму.

Динаміка кількості членів ІнаУ

Співвідношення Дійсні/Асоційовані члени змінюється на користь Дійсних